

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Tisztujítás előtt.

Lesz-e rendszerváltozás is?

Már csak napok választanak el bennünket a tisztujítástól, amelytől meglepetéseket — őszintén szólva — nem várunk, mert hiszen Kállay Albert főispán és udvara lehetőleg a régi rendszer embereit óhajtja első sorban jelölni és ezen a jelölésen szokott mulni rendszeren, hogy új seprők nem kerüljenek a közigazgatás élére, hanem ki-kivisszatér a maga szemétdombjára. Nagy ritkaság, hogy új ember arasson váratlan győzelmet, mert a jelölés a főispán akarata szerint szokott történni és az ő akarata föltétlenül többséget kap.

Rendszerváltozás aligha lesz hamarosan. A polgármesteri székben megmarad a jó öreg Pálffy Ferencz, ha ideiglenesen is. Az új szervezet szerint a polgármesteri fizetést fölemelik 10.000 koronára és addig megmarad állásában Pálffy Ferencz, de azután — ez év vége felé — nyugalomba vonul, amit hosszú szolgálata után meg is érdemel. Csak azután lehet szó dr. Lázár Györgyről, akit polgármester-jelöltként emlegettek már most is.

Két komoly jelölt van a helyettes polgármesteri állásra: dr. Tóth Pál főjegyző és dr. Fodor Károly adóügyi tanácsos, Nagy pártja van mind a kettőnek, úgy, hogy még ma nem lehet tudni, ki kapja a többséget a választáson.

Nagy a futtatás a tanácsnoki állásokért. Az eddigi tanácsnokok valamenynyien pályáznák állásukért, így Bokor Pál, dr. Gaál Endre és Zombory Antal. Az ötödik hely, — László Gyula h. polgármester nyugalomba vonulása folytán — üres.

Pályáznák rá Szekerke Lajos aljegyző, Taschler Endre alkapitány és Balogh Károly alszámvevő. Szorgalmas, kötelességtudó tisztviselő mindegyik és a szó legszorosabb értelmében komoly jelölt. Szó van arról is, hogy a tanácsnoki állásra pályáznák fog Fajka János főszámvevő is, akinek szintén tekintélyes pártja van. Ez esetben Balogh Károly lenne főszámvevő és az alszámvevői állás is megüresedne, amelyre a számtisztek közül is akadna több érdemes, fiatal tisztviselő.

Endrényi Antal árvaszéki elnök is nyugalomba vonul negyven évi szolgálata után. Az ő állására két pályázót emlegetnek. Zombory Antal tanácsnokot és Kelemen Kálmán árvaszéki ülnök.

Igy esetleg tanácsnoki vagy árvaszéki ülnöki állás üresedne meg, amelyre

komoly jelöltek Szekerke Lajos aljegyző és Taschler Endre alkapitány.

Alighanem megüresedik mind a két aljegyzői állás, mivel Szekerke Lajos magasabb állásba lép elő, a felfüggesztés alatt levő Szendrey Pált pedig jelölni sem fogják. Az aljegyzői állásra komoly jelöltek dr. Zámbo György, aki eddig is helyettes aljegyző volt, dr. Tóth Mihály, Pfann Lajos és Ferenczy Béla osztályjegyzők.

Községi bíró előreláthatólag Rózsa Nándor lesz, aki eddig is ellátta a községi bírói teendőket.

Az ügyészi állásokért is nagy harc lesz. Főügyész marad dr. Ivánkóvics Sándor, de a két alügyészi állásért erős küzdelem lesz és van rá eshetőség, hogy új erő kerül a tiszt ügyészséghez.

Az osztályjegyzői állásokra is van pályázó és új emberként bizonyosan Follrath Gyula számtiszt fog megválasztatni.

Ha Taschler Endre alkapitány magasabb állásba lép elő, akkor az egyik alkapitányi állás üresedik meg.

Legnagyobb harc lesz a tanácsnoki állásokért és ha a jelölés úgy történik, hogy a kevésbé népszerű tanácsnokokkal állítanak szembe a népszerűbb jelöltet, alighanem kívül rekedne még valaki.

Csakis így volna remélhető rendszerváltozás a szegedi közigazgatásban. A régi rendszer emberei azonban halálni sem akarnak róla. Félre állani az utból egyik sem akar, a törvényhatóság pedig gyöngye arra, hogy a lábatlankodókat félretolja.

Szókimondó.

Fehér rabszolgák.

Tisztviselőink helyzete.

Az ember szabadnak született és mégis rabbillincsekben görnyed. A szabadság és szerelem az emberi lélek két legfőbb szükségletei és épen olyan nélkülözhetetlenek, mint a halnak a víz. A szabadság olyan közvagyon, melyet hiánya folytán érezzük legjobban, velünk született jog, nem pedig hatalmi kegy. A szabadság az a csodahatású bűvös varázsszó, melynek gyújtó izgalma alatt milliók és milliók vívtak halálharcot és estek el, anélkül, hogy kitűzött céljukat elérték volna. A szabadság azon örök lánggal égő csipkebokor, mely oda van gyökeredzve kitéphetetlenül a szívekhez s hozzánk isten hangja szól a lángok közül.

Ezt a szabadságot nélkülözik a magyar tisztviselők, mert még ma sincs szolgálati pragmatikájuk. Általánosan beszélnek most a tisztviselőknél anyagi nyomorúságáról, a fizetésemelésről. A fizetés azonban a legkevésbé, mert kevés, de van ennél még nagyobb baj, a testi nyomorúság, a rabszolgaság, mely a XIX. század nagy vívmányai dacára minden tagadás ellenére erősen dominál. Én eltekintve azoktól, akik a magyar

tisztviselők helyzetének megbírlásánál csupán az anyagi helyzet elviselhetetlenségét hangoztatják, arról beszélnek elsősorban, amit a többiek másodsorban hoznak szóba, a szolgálati pragmatikáról. Az anyagi dolgok hiányát némileg elviselhetővé, tűrhetővé teszi a szabadság érzete. Az anyagi dolog javításával csak éhező rabszolgából jóllakott rabszolgát csinálunk; hogy emberi méltósága is legyen, ehhez szabadság is kell. Éhező rabszolga! Mily szánalmas alak rejlik e kifejezésben. Roszabb a koldusnál, mert az legalább szabad ember és ha némelyik annyit összekoldul, hogy szükségleteit teljesen fedezheti, mert ilyen is van, nem-e nagyobb ur az ilyen a tisztviselőnél, ki reggeltől estig görnyed az íróasztal mellett egy fizetésnek nevezett verejték-bérért és emellett fölebbvalója önkénye bármily pillanatban lecsaphat rá. — Éhező rabszolga még a sötét ókorban sem volt, mikor a rabszolgakereskedés virult; mikor az embereket vásárra vitték eladni, akkor sem fordult elő, hogy rabszolgák éheztek volna, mert a rabszolga tulajdonosának érdekében állott, hogy azokat jól táplálja, hisz ezáltal értékben emelkedtek. — Ugyan ki fog vézna, kiaszott csontos rabszolgát venni? Csak hátrányára van azon munkának, amit velük végeztetni akarnak. Nem úgy áll-e ez a dolog a tisztviselőkkel is, a nélkülöző, anyagi gondokkal küzdő tisztviselő (ha emellett családapa is) szellemi munkája ép oly keveset ér, mint az éhező rabszolga testi munkája. Az a munkás, akinél hiányzik a kedv, a lelkesedés, az nem sokat használ sem az államnak, sem más intézetének.

De térjünk csak vissza a szolgálati pragmatikára. Micsoda képtelenség az, hogy tanult, művelt emberek előljárójuk szeszélyeinek vannak kitéve, aki talán sokkal képzetlenebb, mint bármelyik beosztottja, aki talán csak protekció révén jutott intéző szerephez. A tisztviselőt ki kell vonni az előjárója személyes befolyása alól. Ezért a pragmatika legyen olyképp megszerkesztve, hogy az előjáró nem tehet mást, mint amit a pragmatika körülír. Amit a jog, törvény és igazság a szolgálat követelményeivel hasznos összhangzásban megkíván, azt tükrözze vissza.

Nem ritkán fordulnak elő esetek, mikor az előjáró észreveszi, hogy a hozzá beosztott tisztviselőnek nagyobb a műveltsége, több az esze és szak-képzettségben sokkal jártasabb, — e körülmények irigységet keltenek az előjáróban, aki alkalmat talál arra, hogy a nálánál sokkal ügybuzgóbb, tevékenyebb tisztviselőt elnyomja, mellőztesse, hogy soha előtérbe ne jusson, minek következménye, hogy az igazi tehetség, aki az államnak vagy bármely intézetének javára érvényesülhetne, elkedvetlenedik, elzúllik. — Főleg arra a szolgálati pragmatikára van szükség, mely érvényt szerez a minősítési törvénynek és véget vet annak az örületes kilincselésnek, mely a protekció-hajhászás céljából napjainkban is szemünk láttára végbemegy s mely ily módon a legselejtebb elemeket juttatja álláshoz. E tekintetben igazán felvilágosodott csupán Amerika. Ott nem kérdezik, ki ajánlotta, van-e bizonyítványa, hanem ha szükség van rá, alkalmazzák s ha nem felel meg, felmondják a szolgálatot. Minden helyesen gondolkodó ember be fogja látni annak helytelen voltát, hogy az előjáró kénye-kedve szerint referál tisztviselőiről a fölttes hatóságnak.

Az előjáró képezi az ellenőrző közeget, ennek pedig szintén ellenőrzés alatt kellene állani, ami pedig a rettenetesen divó bizalom folytán elmarad, eredményezvén igen sok visszaélést, bünt és égbekiáltó igazságtalanságot. A szolgálati pragmatika volna az ellenőrzés ellenőrzése, — vagyis a tisztviselőnek meg volna adva a jog, hogy sérelmét magasabb fórum elé vigye. De azt látjuk, hogy az előjáró vagy hamis információ, vagy roszakarát alapjár a magasabb fórum előtt tisztviselőjét sötét színben tünteti föl, de egészen tönkre is teheti. — És ilyen önkény ellen nincs föllebbezés.

Vonjunk csak párhuzamot a tisztviselő és a cseléd között és látni fogjuk, hogy azok szabadabb emberek. Azoknak nem kell közvetítő, ha kenyéradójukhoz akarnak eljutni kérelemmel vagy panaszszal. (E közvetítő legkritikább esetben jár el lelkiismeretesen). A cseléd, ha roszul bánnak vele, fölmondja a szolgálatot, urat cserél, a tisztviselő ezt nem teheti. A törvény megtiltja, hogy a cseléd könyvbe roszszat írjanak be, a tisztviselőnek szolgálati táblázatába azonban beírják, amit akarnak: ő nem is látja azt soha. A tisztviselő helyzete sokkal roszabb a cselédénél. Nem gondol senki arra, hogy ily viszony folytán tekiutélje mélyre sülyed, már pedig ennek a tekiutélje azonos az állam, illetve az intézet tekiutéljével, melyet szolgál és képvisel a közönséggel szemben.

Az önkényt, az erőszakot ki kell küszöbölni a rendszerből, mert az előjárók korlátlan hatalma miatt soha nyugodtan nem élhetünk, folytonos nyugtalanságok bántanak s kik miatt? Oly emberek miatt, kik maguk sem egyebek, mint tisztviselők, kik ugyanazt az ügyet szolgálják s kiknek az emberséges bánásmód, az igazságos ítélet kötelességük volna.

Az előjárók korlátlan hatalma a stréberségnek lett megteremtője. A korlátlan hatalom demoralizálja a tisztviselői kart, miután sokan a hatalmas előjárók gyengeségét saját előnyükre és kartársaik hátrányára kihasználják. Az alázatos hízlegések, árnyalkodások és áskálódások napirenden vannak, nem a nemes verseny, hanem a nemtelen eszközökkel való vakmerő mérkőzés ily diadalát. A hatalmi kegy hajhászása válik elsőrangú tényezővé, az igazság és a szolgálati érdek pedig háttérbe szorulnak.

Az előjáró feltétlen hitelt és bizalmat bír fölfölé, ami a talpnyalókat felbátorítja s az emberi hiúságnak tömjénezvén, azok olyasmiket követnek el, ami szerintük jogos s amiért felelősségre nem vonhatják beosztott tisztviselői — az alárendeltség gyönyörű elvénél fogva.

És lélektanilag egészen indokoltak az ily visszaélések, mert ha az előjárók a joggal, méltányossággal és igazsággal azonosítanák tetteiket, akkor hatalmuk kifejezésre nem juthatna, vagyis a hatalom illuzióruhá válnék. Ily előjáró nem gondol arra, hogy kettős bünt követ el, első sorban morális tekintetben, másodsorban szolgálati vétséget. A bürokráciában még mindig kinaiak vagyunk, vagyis czopfosok, de azon különbséggel, hogy a kinaiak kívül viselik a czopfot, mi pedig belül.

Legyen igaza az előjárónak, de csak akkor, ha neki minden körülmény egybevetésével igaza van. Mert mire való akkor valamely ügy vizsgálata, valamely panasz vagy kérelem elbírálása, ha csak az előjárónak van igaza?

A felebbvalók ellen emelt panasz oly fegyver, melylyel a panaszló önmagát sebzí meg. Tekintet nélkül a rangra, bárkinek legyen joga a legmagasabb fórum elé vinni panaszát és az kapjon igazat, akinek igaza van. Ez által az előjáró tartózkodni fog jogtalanságot elkövetni, az alantas közeg se követhet el vétséget, mert ismeri a büntetését is.

De még az esetben is, ha az előjáróval szemben a kisebb rangú igazat kap, a tiszteletet még sem fogja megvonni előjárótól, sem az engedelmességet megtagadni, mert ezek által újabb vétségeket követne el s csak ő lakolna értük.

Az államhivataloknál, ahol minden alkalmazottól szigorúan megkívánják kivétel nélkül a törvénytiszta kvalifikációt, nem fordulhatnak elő ilyenemű surlódások, de bezeg annál sűrűbben a vasutaknál, ahol tudvalevőleg még nem halt ki a régi gárda. A vasutak kezdetleges állapotában elégséges volt, ha valaki helyesen tudott írni, olvasni és számolni; jobb fajta ember e pályára nem is lépett. Így kerültek aztán a vasutakhoz csizmadia, bukott kereskedők, szenezalok, rendőrök, kiszolgált bakakaplárok és mindenféle alakok, mignem 1880-ban a keresk. miniszterium az érettségit be nem hozta.

Micsoda visszás állapotot szült azonban ez az átmeneti korszak. Az ifjak szálcák voltak a régiak szemében, mert érezték, hogy azok műveltség tekintetében messze tulszárnyalják. A műveletlen, vad főnökök gyűlölték az újakat, kik csak ugy boldogulhattak, ha magukat megalázták, ha pedig erre képesek nem voltak, vagy elvesztek, vagy valóságos golgothajrást kellett végigszenvedniök. Ily módon kiölték belőlük az önértzetet és becsvágyat. A vasutaknál tehát legégetőbb szükség van a szolgálati pragmatikára, mert még mindig van elég olyan vasuti jellem, vagy jobban mondva jellemtelenség, mely fölfelé csuszik-mászik, magát megalázza, lefelé pedig zsarnokosodik és tiporja személyzetének jogait.

Csak ha szabad, önértetes, független ember a tisztviselő, akkor ébred emberi méltóságának tudatára; először meg kell szabadítani a tisztviselőket a szolgaságtól és akkor rendezni fizetését. — A fizetés 50 évvel ezelőtt lett megállapítva, azóta a viszonyok 100 %-el változtak, minden megdrágult. — a társadalom is föllép követelésekkel és a tisztviselők fizetésjavítása már nem is az ő érdekük, hanem kívánják azt a társadalmi, politikai és különösen a nemzetgazdasági tényezők.

Magyarországon van körülbelül 50 000 tisztviselő, kik szükségben élnek visszahuzódva, emellett a kereskedelem és ipar pang, nincs forgalom, nincs fogyasztás, ilyen panaszokat hallani lépten-nyomon, de hogyan fogyasztanak, ha nincs miből. A tisztviselő kedvezőbb helyzetét megérzi a munkás, a kereskedő, az iparos és nem fordulnak elő oly ijesztő számban azon esetek, hogy a tisztviselőktől sok évi követeléseket a kereskedők nem képesek behajtani, ami ismét a kereskedők és iparosok gazdasági helyzetére visszahatással van.

Eltekintve ezen körülményektől, micsoda anomalia az, hogy roszul, mondhatni gyalázatosan fizetik a tisztviselőket, követelik tőlük, hogy tisztességesen és rang szerint éljenek, adósságokat ne csináljanak, lopni, sikkasztani nem szabad, mert e dolgok hivatalvesztéssel járnak, tessék már most a kérdést megoldani.

Ausztriában sokkal jobban vannak fizetve a tisztviselők; míg az állami tisztviselő kezdő fizetése ott 1600 korona, nálunk csak 1000 korona, e mellett 2000 korona fizetésű tisztviselők adót se fizetnek, pedig Ausztriában sok adó nem is van, ami nálunk már régóta divik, mint a fogyasztási adó, a vasutaknál szállítási adó, cselédadó stb. — De azért Ausztriát folyton szidják, rágalmazzák, gyalázzák, pedig ott humánusabbak, mint nálunk, mert nem viszik el a szegény nyomorult ember utolsó párnáját feje alól az adóért, még a 80 kros napibért húzó mosónő is fizet adót), hanem megvan állapítva a létnek bizonyos minimum jövedelme, mely adómentességgel jár. Ausztriában nemcsak a tisztességes fizetés van meg, hanem a szolgálati pragmatika is már életbe lépett, ott már megszilárdultak a rendezett egészséges állapotok, nálunk pedig még az éj sötét homályában botorkálnak.

A tisztviselők fizetésrendezése, illetve anyagi helyzetének javítása az államnak elodázhatatlan kötelessége, a jelenlegi állapot tarthatatlan s nemcsak a tisztviselő, hanem maga az állam, az ipar és kereskedelem is kárát vallja a mai rendezetlen ósdi állapotoknak.

Jöjjön hát a jobb korszak, mely a ré-

git romba dönti összes hibáival, büneivel elavult és a kor szelleméhez nem illő intézményeivel.

* *

Az ünnepi esztendő.

Kossuth Lajos emlékezete.

Szörnyen hitvány ez a mai korszak. Az emberek szintén. Eszmék, önzetlen törekvések nincsenek. Az aranyborjút imádja mindenki. A boldogulás és vagyonszerzés rabja a tömeg. Hit, elvek és meggyőződések nélkül élnek. A czél az élet kihasználása. Hogy az embernek egyéb rendeltetése is volna, nem tudják. De nem is akarják tudni. Nagy szerencsétlenségeknek kell elkövetkezni, hogy észre térjen ez az elaljasodott, elkoresosult nemzedék.

Az eszményi érzelmek, sajnos, már a köznépből is kivesznek lassacskán. Megkérgesült szívű, elfekélyesedett lelkű ember-ekkel találkozunk már lépten-nyomon a köznépnél is. A jobbágyutódok is elfelejtik a megváltójukat. A hálátlanság jellemző példáját látom most is.

Kossuth Lajos születésének száz éves évfordulója van ebben az esztendőben. Szeptember 17-ike a nagy nap. De az ünnepi esztendőre kevesen gondolnak. Nem is vagyunk mi méltók az emlékéhez.

Ha igazán átérezné a magyar, hogy ki volt Kossuth Lajos, már évek előtt kellett volna gondolnia erre az esztendőre. De bizony kevesen gondolnak rá.

Még nálunk Szegeden sem, pedig vannak itt emberek jócskán, akik az ő emlékéből élősködnek. Ezek a jó urak azonban most még a külszínre sem gondoltak. Reméljük azonban, hogy ezen pár sornyi írásunknak meglesz a hatása.

Hogyan ünnepelje meg Szeged város népe Kossuth Lajos születésének száz éves évfordulóját?

Az ünnepnek méltónak kell lenni Kossuth Lajos emlékéhez és Szeged városához. Ezért a következőket indítványozzuk:

Leplezzék le ünnepélyesen a Kossuth-szobrot az évforduló napján. A szobor elkészült már, érezbe kell öntetni csak. A talapzatot már is készíthetnék hozzá.

Koszorúzza meg a város közönsége a honvéd-szobrot és a szegedi temetőkben nyugvó szabadsághősök sírjait. Ne maradjon koszorúzatlan egyetlen sírhalom sem, amelynek mélyén szabadságharcos aluszsa örök álmát.

Vendégelje meg a város közönsége a még életben levő öreg honvédek és ajándékozza meg azokat, akik szűkes viszonyok közt élnek.

Veressenek emlékrémet, hogy e nagy nap ünnepe örök időkre felejthetetlen maradjon az utókor előtt.

Tartson ünnepélyt minden hazafias népkör, társulat és egyesület.

Mutassa meg Szeged népe, hogy igazán a nemzet büszkesége és zászlóvivője minden nagy eszmének és érdemes reá, hogy falai közt tisztelhetette az élő Kossuthot.

Legyen Szeged ünnepe olyan, hogy fényt vessen az egész országra. Hadd

lássák a fővárosi törpék, akik még a manzoleum fölépítésétől is huzódoztak, hogy az igazi nemzeti főváros Szeged. Hogy itt van az ország szíve, amely földobog még nemes, nagy eszmékért.

Tegye meg mindenki a kötelességét és akkor Szeged történetének legfényesebb lapjára kerül ez a nemzeti ünnep, amelyet kötelessége megtartani minden hazafias érzelmű magyarnak.

Orvosi tekintélyek a Szolyvai gyógyvizet

kiválóan ajánlják: köszvény, hólyag, vizeleti szervek bajainál, cukorbetegség, vesebajok, gyomormegbetegedések, torok és tüdőszervek bántalmái esetén.

Kitünő ízű és igen üdítő asztali víz a

Luhi Erzsébet gyógyforrás.

Legkiválóbb hazai gyomorgyógyvizet: gyomor- és tüdőbántalmak ellen Specificum.

Kizárólagos főraktár: Rosenberg Vilmosnál, Szegeden, (Vásárhelyi-sugárút 13. sz.)

Továbbá kapható: Beregi Lajos urnál, (Milkó-palota). Liebermann Manó urnál, (Kárász-utca). Kopasz József urnál, (Gizella-tér) és minden jobb fűszerkereskedésben.

Ragyogó szépséget

lehet rövid idő alatt elérni, a legjobb bőrszépítő és bőrápoló

Frankl-féle Serail-Crème

használatát által.

A bőrt bársonyfinomabbá teszi és az arcot minden tisztáltságtól megszabadítja.

Egy tégely ára 1 korona. Ajánlatos egyidejűleg használni a Serail-crème szappant, mely által a krém hatása fokozva lesz, darabja 70 fillér. Kapható egyedül a készítőnél.

FRANKL ANTAL

gyógyszertárban Szegeden

Felső város Szt. György-tér. Postai megrendelések azonnal megküldetnek

Ujdonságok.

— **Nincs szükség a középítészeti tanácsra.** A gyászos Tisza-korszak egyik maradványa a főispán elnöklete alatt működő középítészeti tanács, amelyet országos törvényvel ültettek a nyakunkra a Tiszák. A középítészeti tanács intézte eddig a város fejlődésének ügyeit. Maga a hatóság bele se szólhatott az építkezési és egyéb városrendezési ügyekbe. De még ha független, választott testület tagjai ülnek bent a középítészeti tanácsban, még tűrhető volna a dolog. Az a néhány tagból álló testület azonban nem független, mert a felét a főispán nevezi ki, a másik felét pedig a közgyűlés választja, tehát a főispán befolyása mindenképpen biztosítva van. Az ő akarata érvényesült eddig is mindig. A középítészeti tanács folytatása

a királyi biztosságnak, elnöke pedig, a főispán aféle fiók-kormánybiztos. Ma már az ilyen gyámkodásra többé szükség nincs. A hatóság járjon a maga lábán és vegye kezébe maga a városi tanács Szeged város fejlesztésének ügyét. A középítészeti tanács megbízatása rövid idő múlva lejár, további fenntartását a törvényhatóságnak kellene kérelmezni. Hiszszük azonban, hogy a törvényhatósági bizottság tagjaiban lesz annyi önérték és függetlenség, hogy a városfejlesztés ügyét kivessék a gyámkodó főispán kezéből. A középítészeti tanács intézménye nem szükséges, nem is indokolt a fenntartása, le kell törölni tehát. Lomtárba vele!

— **Fizetésektelen szegedi czégek.** A nagy közgazdasági válság következménye az a sok bukás és fizetésektelenség, ami országos csapásként zúdult a kereskedői osztályra. Régi, megállapodott hírnevű czégek, amelyek szolidan dolgoztak és aktív állanak, hónapok óta fizetési zavarokkal küzdenek és végre is kénytelenek fizetésektelenséget jelenteni a rossz viszonyok miatt. A legforgalmasabb üzletekben pl. a nagy ünnepek előtt, (mint karácsony, húsvét), alig fordult meg annyi vásárló, mint máskor hétköznap. Hiába minden előzékenység is, hiába nyujtanak a kereskedők messzemenő hitelt, a kimerült közönség fizetni nem tud. Sajnálatos adunk hirt arról, hogy önhibáján kívül ismét több szegedi cég jelentett be fizetésektelenséget, még nagyobb megdöbbenéssel értesülünk, hogy a közeli hetekben még több cég kénytelen lesz fizetésektelenséget jelenteni. Hová jutunk, ha ez így tart? Mi lesz az országból, ahol a gazda, az iparos, a kereskedő, a hivatalnok nem tud megélni a becsületes munkája után, ahol munkáskezek százezrei éheznek, nyomorognak és végre is kénytelenek kivándorolni?

— **Erkölcstelen hirdetések.** Az újságkiadók keveset törődnek a hirdetések szövegével. Csak fizessenek érte, az a fő. Az államügyész sem ellenőrzi e tekintetben a lapokat, mert ha ellenőrizné, bizonyára szembetűne neki is, hogy bizony a hirdetések közt sok oly van, amelyek az erkölcstelenséget hirdetik. A gyermektelenségre való kioktatása például az asszonyoknak az állam ellen intézett merénylet. Mert ma már még az egyszerű parasztasszony is olvas újságot és potom olesón megtudja, milyen uton-modon lehet megakadályozni a természet rendjét, hogy kell előlni a szíve alatt támadt új életet. Mindenféle szereket is ajánlgatnak hirdetések útján. Ezek sokszor ártalmasak is a szervezetre. Lelketlen orvosok is akadnak, akik üzletszerűleg üzik ezen ocsmány-ságot. Hálójukba csalnak tisztet, fehér haju aggastyánokat, akiket a szervezetre ártalmas szerekekkel bírnak reá, hogy a korukhoz méltatlan cselekedeteket kövessenek el. Sokkal nagyobb bűn ez, mint a hírlapi biztosíték nélkül való politizálás. Erre ügyeljen az államügyész és kérlelhetetlen szigorral vegye üldözőbe ugy a hirdetőket, mint a lapkiadókat.

— **Az idegen ásványvizek ellen.** Mostanában, mikor országos mozgalom indult meg a magyar ipar támogatására és a külföldi iparcikkék mellőzésére, statisztikai adatokkal igazolták, hogy hány millió forint vándorol ki a külföldi gyárosok zsebébe jórészt olyan cikkekért, amelyeket hazánkban is kaphatni. Az iparnak minden egyes ágát felemlítették a hírlapok, — csak egyet mellőztek, amely téren pedig legszembeötlőbb a külföld mellőzhetősége: az ásványvíz-ipar. 1.200.000 koronánál több vándorol ki évente a külföldre ásványvizekért és Budapestre az évi behozatal két millió palacknál több. És ez történik hazánkban, hol kiváló alkatrészü ásványvizek oly nagy számmal találhatóak, sőt a magyar ásványvizek a leghiresebb külföldieket is felülmúlják a gyógyító

erőre nézve. Még húsz év előtt alig fogyasztott a magyar idegen ásványvizet, amelyből egyre több kerül le az országba. A sajtó és az orvosok az okai ennek. A sajtó teleordította reklámjaival az országot, az orvosok pedig — elég szégyen — idegen gyógyvizeket ajánlottak a betegeknek. Így szorultak háttérbe a magyar ásványvizek. Itt az ideje, hogy e téren is meginduljon a magyar iparpártolási mozgalom. Ne igyunk idegen ásványvizet!

— **László Gyula ügyvéd lesz.** A villámgyorsasággal nyugdíjazott László Gyula h. polgármester, mint értesülünk, ügyvédi irodát nyit és mint a köztörvényhatósági bizottság tagja ezután is részt vesz Szeged város közügyeinek intézésében.

— **Az adóhivatal kellemetlenkedései.** Az adózást sohasem tartotta a magyar kellemes dolognak, de azért fizet, mert hajtják érte. Eltűri a zálogolást, a végrehajtást is türelemmel, mert tudja, hogy az eljárás rendje ez. De azon már nem csoda, ha felbőszül, mikor a végrehajtó a más adójáért is az ő butorát írja fel. Számtalan esetet tudunk, amikor a lakó vagy rokon adóhatalékként foglalták a szállásadót. Igaz, hogy a végrehajtók maguk is belátván a helyzetet és eljárásuk igazságtalanságát, az igénybejelentési felhívást elküldik az illetőnek, akit azonban ezzel is fölöslegesen zaklatnak, de meg az adóhivatali személyzet is rengeteg fölösleges munkát végez ez által.

— **Véletlenül császárnak született.** Németország nagy szavalója a császár. Rettentő gög és önbizalom szorult ebbe az emberbe. A világ urának képzelte magát. Vissel irtó háborút és ezerszámra gyilkoltatta az embertársait. Ellenmondást nem tűr semmiben. A legbölcsebb, leghatalmasabb, szent, a sérthetetlen ő. Ha más szegény emberfia hirdeténe ezt fennhangon önmagáról, menten becsukná a meghibbant eszü emberek közé, de hát ő fölötte áll a törvénynek is. Miért? Mert ő véletlenül császárnak született. Ilyen véletlenségektől függ aztán a népek, a nemzetek és a világ sorsa.

— **Kereskedelem és ipar.** E czímen új rovatot nyitunk a kereskedők és iparosok érdekeinek hathatósabb támogatására. Teszszük ezt annyival is inkább, mert a „Kézműiparosok Lapja“ és a „Kereskedelem és Ipar“ című szegedi szaklapok megszüntével a társadalom két hatalmas tényezője, a kereskedő és iparos kénytelen nélkülözni a helyi sajtó hiányát. A napilapokat teljesen lenyűgözik a napi események s a gyilkosságokat, tyuk-lopásokat és egyéb botrányokat tartják előbbre valóknak. Miután a „Független Közvélemény“ más célú tűzött ki maga elé, a közönség érdekeinek igazi szolgálatát, csak kötelességet vélünk teljesíteni azzal, hogy minden erőnkől támogatni fogjuk a szegedi ipart és kereskedelmet.

— **Az idegen biztosító intézetekről.** Az ország lapjai másfél év előtt hirdették, hogy a kereskedelemügyi kormány „legközelebb“ a képviselőház elé terjeszti a biztosító intézetekről szóló törvényjavaslatot. A sajtó (még az ellenzéki is) tömjénezte is érte Hegedüs Sándort és egekig magasztalta hazafias törekvéseit, t. i. hogy az idegen biztosító intézetek garázdálkodásait végrehalára meg fogja rendszabályozni. A nagy hűhóból azonban, amint utóbb kitűnt, nem lett semmi. A félhivatalos lapok ugyanis azt írták, hogy az új törvényjavaslat tervezete és a biztosítási ügy tanulmányozása oly óriási anyagot ad a kereskedelemügyi kormánynak, hogy egyelőre az új törvényjavaslat nem kerülhet a törvényhozás elé. Ejjnye-ejjnye, hát csakugyan ez volna az akadály? Bizony nem, hanem igenis az, hogy az idegen biztosító intézetek egész sereg politikai vigézet tartanak, akik — lévén a szabadelpvüpart o-zlopai — egyszerűen megakad-

lyozták, hogy ez a törvényjavaslat a t. Ház elé kerüljön. Ezért szép szerivel levették a napirendről a javaslatot, az idegen biztosító társaságok pedig zavartalanul zsákmányolhatják a magyar népet. A szemfüles napisajtó persze az ilyen dolgot nem veszi észre. Hogy pedig a dolog így van és nem másként, az világosan kitűnik abból is, hogy az idegen biztosító intézetek igazgatóságában ül egész sereg méltóságos ur, köztük maga a szabadelvűpárt elnöke is.

— **Kisiparunk jövője.** A kisipar nagy részben elvesztette a létjogosultságát, nem úgy azonban a kézmű- és díszműipar. Ez az a biztos és szabad terület, amelyet el kell foglalni a kisiparosainknak, akik a gyárparral szemben versenyre kelni nem tudnak. Ahol a kézi munkára és művészi sajátosságra van szükség, oda a gyárpár nem tudja követni a kisiparost. A szegedi kisiparosok közt is sokan vannak már, akik fölismerték a gyárparral való verseny czéltalan voltát és a díszműipart folytatják leginkább. Így pl. bádgosaink közül Fogel Ede is a bádgos díszműiparnak igazi remekeit szokta kiállítani az utóbb rendezett ipar-bazárokon. Diszkardjai, régi minták után készített sisakjai, paizsai méltó feltűnést fognak kelteni a pünkösztől kezdve a bazárban is. Ime az út, amely a kisiparost a boldoguláshoz vezérli.

— **Az összevagdalt lapkiadó esetéről.** Ismét újságkiadót szabdalnak össze katonatisztek. Csodálatos igazán, hogy rendszeresen az újságkiadókka gyűlik meg a bajuk a katonatiszteknek és azokat szabdalják meg, ellenben a mérges tollú újságírókkal és lapszerkesztőkkel ilyesmi sohasem, vagy nagy ritkán szokott meggesni. Mi az oka ennek? Az újságkiadók természete. Az újságkiadók oly (van néha kivétel is) kétlábu, tollatlan lények, akik az újság révén lesznek gazdag, befolyásos, tekintélyes alakokká. Szóval nagyok és hatalmasok. A sajtószabadság haszna az övék. Az újságíró fárad és robotol nekik és ők úgy bánnak velük, mint az inasokkal. Kevéske fizetést is adnak néhanapján, de annál több gorombaságot. Az újságíróval valóssággal lenéznek és csak eszköznek tartják a meggazdagodásra. Földöntuli lényeknek tartják magukat és visszaélnék mindama jogokkal, melyek csak a közérdek becsületes szolgálóját, az újságírót illetnék meg. Persze, a betűkukacoknak a hatalom okos kezelésére hiányzik a képzettségük, a műveltségük. E hiányt gorombasággal, durva erőszakkal és helylyel-közzel szemtelenséggel pótolják. A közönséges emberek velük született gyávasága vagy szerénysége oka az újságkiadók elhatalmasodásának. Néha azonban kikapják a magukét. Kihúzzák a lutrit. Azért a sok visszaélésért, amit mivelünk: újságírókkal és a közönséggel szemben elkövetnek, — mégis megbűnhődnek néha és daczára azon nagyhatalomnak, amely a kezükben van, kapnak bizony igen takaros pofonokat, sőt kardcsapásokat is. Elvégre is a szemtelenkedést mindig és örökké túrni nem lehet, de különösen nem túrják a katonatisztek, akik különben amugy is kényesek a kardbojtjukra, amelynek feltétlen tiszteletet követelnek. Hogy túrnék el tehát ők a hányaveti betűkukacz pimaszkodását...? Így aztán összeütközésre kerül a dolog és ilyenkor a rövidebbet a betűkukacz húzza, ami helyes dolog is. Azért hát hátrább az agarrakkal újságkiadó nagyhatalmak.

— **Förtelmek az utcán.** Valóságos ázsiai állapotok uralkodnak Szegeden. A nap minden szakában történnek oly garázdaságok, melyek megtorlatlanul maradnak, mert a rendőrség se lát, se hall. Az utca tele piszokkal. Temetetlen macskák, kutyák, poczkok hullái hevernek hetekig forgalmas ut-

czákon. A tanyai kocsik után pedig annyi mindenféle állati és emberi hulladék marad eltakarítatlanul, hogy vannak utcák, ahol az emberek a lakásaikat szellőztetni sem képesek a pokoli büztől. Némely utca valószínű kólera és pestisfészek. Hat még az esti órákban és éjjel mik történnek? Az üdülő helyek, az ugynevezett sétatermek bokraiban a szabad szerelem hívei üznek gunt a közszeméremből. A tisztességes ember még sétálni sem mehet a családjával. Persze ilyenmiről csak éppen a rendőrség nem tud.

Szénásy Gyula

Kiváló finom ízlésű

selyem, szövet és

mosókelmékben

Tavaszi Ujdonságai

kizárólagos szegedi elárusítónál

Deutsch Károly

divatszalonjában tekinthetjük meg.

SEGED,

Csekonits-utca 1. Széchenyi-tér, Prosznitz-ház 1. em.

Nagyszabeni Általános Takarékpénztár

törlesztési jelzőkölcsönöket engedélyez városi lakházakra, földbirtokokra és építkezési kölcsönöket megszavaz a költségelőirányzat és tervrajz alapján a következő feltételek mellett:

20,000 koronától és feljebb:		
35 évi törlesztésre, évente	6 K. 22 F.	tőkekamat törlesztés
41 évi " " "	5 K. 92 F.	"
4000 koronától és feljebb:		
10 évi törlesztésre, évente	13 K. 02 F.	tőkekamat törlesztés
25 évi " " "	7 K. 50 F.	"
40 évi " " "	6 K. 38 F.	"
1000 koronától és feljebb:		
15 évi törlesztésre, évente	10 K. 02 F.	tőkekamat törlesztés
18 évi " " "	9 K. 02 F.	"
23 évi " " "	7 K. 96 F.	"
32 évi " " "	9 K. — F.	"

A kölcsönök készpénzben lesznek kifizetve. Kölcsönkérvények lakházakra és földbirtokokra Schaffer Vilmos bankigazgató urnál Szegeden nyújtandók be.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Turul-permetezők!

Csakis

szakértő mesternél vásároljon mindenki

szőlőpermetezőt.

Az eddig létezőket föllmulja a

TURUL

ujjonon módosított berszerkezetű permetező. Mindenki szétszedheti, tisztíthatja és összeállíthatja. A működésben levő szerkezete erős öntött fémből van előállítva. Kapható 3-féle nagyságban 1 évi jótállás mellett

Reppmann Ignác

rézművesnél,

Károlyi-utca 3. (Hétválasztó-épület).

Bármily fajta permetező javításra elvállaltatik.

Rézműves szakmába vágó munkákat jól és olcsón eszközölk.

Vasárnap és holnap hétfőn a Prófétában zigány- és katonazenekar hangversenyek.

Kitűnő szegedi rizlingi bor utcai ki-
mérésre 32 kr.

Kiváló tisztelettel

Danczinger János.

Haggenmacher-söröcsarnok.

Vasárnap

Erdélyi Kálmán,

hétfőn

Urbán Lajos,

a hét minden napján pedig Szeged város legelőkelőbb zenekari tartanak hangversenyt.

Tisztelettel

Horváth János,

vendéglős.

Ádám Mulató.

Ki akar

jó „Czigány-Zenét“ hallani?

az jöjjön el minden este az

ÁDÁM MULATÓBA.

Ma és naponta

Lakatos József

ujjonon összeállított zenekara játszik.

Kitűnő műsor.

Kitűnő zenekar.

Kitűnő zenekar.

Számos látogatásért esd

tisztelettel

az Ádám.

Királyerdői, Élesdi és Lalasinczi mész
kizárólagos eladása.

Klein Adolf

mész és cement nagybani eladása.

Feketes utca 22. SEGED. Mérey utca 6. sz.

Raktáraiban kapható:

Mész, darabos és oltott, I. r. Beocsini román-cement, I. r. beocsini portl.-cement, aszfalt anyag nedves falak szárazzá tételére, aszfalt elszigetelőlemez, aszfalt-fedéllemez, kátrány-fedéllemez, kátrány, carbolineum, stukkatur-nádfonat, gipsz, kőgyag-csövek, cement-, mozaik-, terrázó- stb. lapok, tűzálló téglák, tűzálló cserépkályhák, fedélcserep, homok.

Hengerelt vasgerendák nagyban és kicsinyben.

Az asszony titka.

Asszonyok titkairól folyt a szóbeszéd a vidám legényasztalnál. Mindenki tudott valami érdekeset, vonzót, megkapót. Mindenki tudott valamit arról, hogyan tudja leplezgetni, takargatni a nő a gyöngéit, mint tudja előnyére fordítani a helyzetet, a legreménytelenebb helyzetben is hogyan találja föl magát. Már csaknem mindenki elmondta a maga véleményét, mikor társaságunk legfiatalabb tagja felkiáltott:

— Halljuk az asszony-gyűlölőt.

Az asszony-gyűlölő (egyébként a legfeljesebb mértékben világfi, a társas élet kedvelt alakja) felé fordultunk mindannyian. Tudtuk, hogy ő nem szeret bizalmaskodni, de különösen akkor nem, ha asszonyról esik szó.

— Az arczotokról azt olvasom le, — kezdte a beszédet, — hogy ti azt képzelitek, hogy a felhívásra nem is hederítetek. Csalódtok. Már csak azért is elmondom az én történetemet, hogy belássátok, mily kevésbé ösmeritek az asszonyokat.

Ismertétek ugy-e feleségem? Róla szól a történetem.

Hogy szerettem, azt tudjátok valamennyien. Hiszen sok bolondot követtem el miatta. Emlékezhettek arra a párbajomra is, amelyet két hónapos férjkoromban vívtam a feleségem régi udvarlójával. Szegény fiut alaposan össze is kaszaboltam, pedig ártatlan volt az istenadta. Meg is bántam azóta.

De rátérek a történetemre, a feleségem titkára. Nem mondtam el eddig senkinek, de most elmondom mégis, hogy megvédjem vele az asszonyokat és igazoljam, hogy én asszony-gyűlölő nem vagyok, mert én még ma is imádom az asszonykám és akár hiszitek, akár nem, csak azért kerülöm az asszony-társaságot, mert örök hűséget fogadtam a halottnak.

Négy esztendeje mult. A feleségem gyerekkágyat fektet. A hivatalból hívtak haza. Az előszobában az apósom fogadott. Sirt.

— Vége mindennek — mondta könybelábadt szemekkel.

Az orvos a kezemet szorongatta és az istent emlegette. Tudjátok-e mit jelent, ha a tudomány embere az istenhez főlebbez? Hogy ő már nem segíthet.

— Még az éjjel . . . hebegte az ostoba. A beteg nem tudja — suttogta. Nem szabad elárulni a fájdalmát, mert észreveszi és akkor kinosak lesznek utolsó percei . . .

Kábultan néztem reá. Erős ember vagyok, de majd összeroskadtam.

— Legyen erős — mondta az orvos. Hiszen még nem kell a reményt földadni . . .

Az istenre hivatkozott megint.

— Látni kívánja önt. A beteg türelmetlen. Menjen be hozzá. Vigyázzon. El ne árulja magát. Mosolyogjon, mintha örvendene. Ez reményt önt a haldoklóba is.

Beléptem a hálószobába. Az ágyon fektet a feleségem. Holt-halovány orcáján bágyadt mosoly cikkant végig, mikor megpillantott.

— Zoltán! — susogta.

Szóltanul térdeltem az ágya elé és megcsókoltam. Mintha az élet visszatért volna a haldoklóba. Az arca kissé elpirult.

— Beszéltél az orvossal? — kérdezte.

— Igen.

— Mit mondott?

— Ne izgasd magad — csittítottam.

A nyugalom a fő, holnapra már semmi bajod sem lesz.

Mosolygott.

— Tudom. Semmi bajom sem lesz, hiszen a holnapot én már nem érem meg.

— De édesem . . .

— Hiába rázod a fejed, úgy van az, amint én mondom, — suttogta. Érzem, hogy már nem sokáig tart. Nem fáj semmi. Kellemes zsidbadást érzek minden tagomban.

— Majd jobban leszel szentem.

Fejét rázta.

— Ne vitatkozzunk most édesem. Ugy érzem, hogy kevés az időm, már pedig én anélkül nem akarok meghalni, hogy a titkomat el ne áruljam. Sajnos, nem vihetem a sirba magammal.

Meglepetten ugrottam föl.

— Te még ma is a régi vagy — susogta mosolyogva. A féltékenység kinox most is, holott igazán nincs rá okod. A haldokló-nak hinni kell még akkor is, ha . . .

— Ha — szaladt ki a szó az ajkamon.

— Ha hazudna is. A haldoklónak nagy oka lehet arra. Nem magát védelmezi a hazugságával, hiszen arra már semmi szüksége, hanem igenis azt, aki életben marad. De ne vitatkozzunk, édes Zoltán. Félek, hogy a vitát nem tudnánk befejezni. Kérni akarok valamit, megteszied-e?

— Meg.

— Igérjed becsületszavadra?

— Igéredek.

— No most jöjj közelébb. Elárulom a titkomat.

Közel hajoltam, úgy, hogy leheletét is éreztem.

— Mindenki bámulta a szemeimet. De hiszen azt tudod magad is. Szép is a szemem, az igaz. De higgyed el, nem lett volna oly szép, ha a szemöldököm nem lett volna oly szép. Ha az nincs meg, az egész szépségem tönkre silányult volna. Most már nem titkolom, az összhang nem volt természetes. A szemöldököm ugyanis festettem. Hiába vizsgálódom, nem veszed észre. Művészi tökéletességgel üttem a hamisítást. Nem vette észre senki, pedig az asszonyok ugyancsak szemügyre vettek mindig. De a titkom nem tudta meg senki. A sirba vihettem volna magammal, de nem lehet. El kell árulnom.

Alig lihegett már.

— Tudod édes Zoltán, eszembe jutott, hogy a halottakat meg szokták mosdatni. Ha ez megtörténik, úgy az én titkom kiderülne s barátnőim is megtudják. De ez nem fog megtörténni, mert azt te édes Zoltánom, megakadályozod. A becsületszavadra fogadod, hogy teljesíteni fogod utolsó kérésem . . .

Egyre halkabb lett a szava.

— Ha meghalok, az arcomat magad fogod megmosni, ígérjed meg.

Bólintottam a fejemmel.

— Vigyázz a szemöldökökre, hogy hozzá ne érjen a vizes szivaacsca. Ha lehet, elmaradhat még ez is. Rajta leszek, hogy ne verje ki a homlokom a halálverejték. Szép halott akarok lenni, hogy még a ravatalon is iregyeljenek téged . . .

. . . Néhány pillanatig megilletődötten hallgattunk.

— No lássátok, ilyen az asszonyi hűség. Korholjátok, ostromozzátok, pedig az asszonyi hűségnek épen ti vagytok az okai. Az asszonyok csak a férfiak miatt hiuk. Tetszeni akarnak . . . Szégyeljétek magotokat, hogy még a legszebb női erényt is megcsufoljátok . . .

Rostkovicz Arthur.

Egyéves önkéntesi

egyenruhák

a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mellett készülnek

Nemes L. és Társa

egyenruházati intézetében.

Első alföldi kocsigyár.

Ifj. Hodács János

kocsigyára Szegeden,

Felsőváros, Kistisza-u. 4. sz. Maros-utca folytatása.

Állandóan nagy raktár kész hintókból.

Kitüntetések:

Győr 1899. Arany levéllel. Budapest 1896. Arany érem. Szeged 1899. Kolozsvár 1900.

Minden vasárnap a

Sugár-kávéházban Murka Gáspár

ujjonan szervezett kitűnő zenekara játszik.

Számos látogatásért esd

Sugár Miksa.

Pósz Alajos

ékszerész,

arany- és ezüstnemű üzlete.

Klauzál-tér,

☛ Az Európa-szálló mellett. ☛

József főherceg

Tavaszi divatárúk

ugymint

*nyakfendők, czipők,
kalapok, fehérneműek*

olcsó árban kaphatók

Gyéres Márton

divatáruházában

Szeged, Tisza szálloda mellett.

Pocsátka Károly

SZEGED,

Főület: Klauzál-tér, az „Európa-szálloda” mellett.

Fióküzlet: Széchenyi-tér 6. sz. Balogh-ház.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát minden-nemű üveg, porcellán, lámpa, köedény, tükkör, kép, képkeretek és háztartási cikkekben pontos kiszolgálás és a leg-jutányosabb árak mellett.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy a

kövező mesterséget

tovább folytatom és minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban és megelégedésre teljesítek.

Ripner Fülöp,

Dugonics-utca 20.

Szerkesztői üzenetek.

H. P. Az ígért cikket várjuk.

Cs. M. Igen. — Dobay Gyula dr. társa Pílich Kálmánnak. — Nem pályázna két annyi fizetésért sem. — Megelőzte. — Chlor-káli. — Szabdkai vámnál.

Szajkó. Majd a „Darázs” közli. Csak tovább.

V. M. Ács Vilmos dr. már épülőben. Teljesen ki fog gyógyulni.

Kaczér. A kis aranyost ismeri a fél város. Kár volna érte.

Diák. Nem helyeseljük. Az érettségi előtt ne is gondoljon rá.

Kishivatalnok. Köszönjük. Utána nézünk. Hátha sikerül kiugratni a nyulat.

Cato. Ilyen súlyos vádat kár névtelenül emelni.

P. K. Ugy van. — Köszönjük a szíves támogatást. — Idegen hirdetést „elvből” nem közlünk.

Virágos fák. A tavaszi zöld hajtások egyike ez is.

HIRTH M.

FESTÉKKERESKEDÉSE
nagyban és kicsinyben,
Szegeden, Jerney-ház.

Ajánlja a tavaszi időnyre dusan felszerelt raktárát, u. m.: legfinomabb, gyorsan száradó és színtartó

szobapadló fénymázat
(borostyán lack)

bárki szakértelem nélkül festhet vele, továbbá mindennemű **olajok, kenecze (firnis) száraz- és porfestéket.** Igen nagy választék mindenféle ecsetekben. Midőn üzletemet igen tisztelt vevőimnek b. jóakarataiba ajánlom, előre is biztosítom a legszolidabb kiszolgálásról és arról, hogy minden vevőmet fölvilágosítom a festés dolgaiban.

Tisztelettel

HIRTH. M.

FEJŐS FERENCZ

első szegedi takaréktüzhely és lakatosáru műhelye.

S Z E G E D,

— **VALÉRIA-TÉR 2. SZÁM.** —

Elvállalok mindenféle új épületmunkák s javítások gyors és pontos elkészítését. — Raktáron tartok nagy választékban mindennemű és méretű takaréktüzhelyeket, üstházakat, orosz keményajtókat, szélkemény, tüzelő- és hamuajtókat, dob- és szárítókemenczékét. Továbbá készítek kerítés- és sűrűcsokat, szivattyus kutakat, víztartányokat, stb.

Rubin József

kárpitos és diszító,

Szeged, Tisza Lajos-körút 55. szám.

Minden e szakmába vágó munkákat gyorsan és =jutányosan készít.=

Különlegességek egyedüli raktára.

Legnagyobb szőnyeg-raktár

Domán Mihály és Fia

ágy- és bútorgyárosoknál Szegeden,

hol függönyök (szövet és csipkéből), ágy- és asztalterítők, butorszövet-különlegességek és minden e szakmába vágó cikkek a legnagyobb választékban s legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

Telefon-szám 299.

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butor-gyáros.

Ujonan, modern berendezett műasztalossága
Iskola-utca 14. sz.

Elvállal a legjutányosabb árak mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerinti egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor-áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Irodalom, művészet.

— **Rózsa Sándor naptára.** A legnagyobb hírnévre talán az Alföld nagy parasztja tett minden magyarok közt. A művelt világon mindenütt irtak róla az újságok, sőt a külföldön meg vannak róla győződve szentül, hogy monsieur Rózsa Sándor Szegeden főkapitány. A híres betyár ezen nagy hírét még a nép közt is emlékezetben igyekeznek tartani élelmes kiadók, akik százezernyi példányokban zengedeznek dicsően a betyárvezérről. Ujabbán már naptárt is kereszteltek el róla.

„RÓZSA SÁNDOR NAPTÁRA.”

Az 1902. közönséges évre.

Ezt a hangzatos címet viseli a naptár, amelyet ezrével terjesztettek el az alföldi nép közt, mely szent áhitattal falyán a nyomtatott bötüt, még azt is elképzeli talán, hogy a naptárt maga Rózsa Sándor szerkesztette. A sajtószabadság ezen fattyuhajtásait ideje volna már lenyesegetni, mert csak azt kell elgondolni, hány buta, tudatlan embernek a lelkét mérgezik meg ezek az írók és hányan kapnak kedvet a betyáréletre, olvasván a nagy paraszt nevével keresztelt naptárt. Ha így haladunk, akkor mihamar megérjük, hogy a „Betörők Naptára” is kikerül nomsokára a sajtó alul.

Az erkölcsi bukás. Abból a hajszából, amelynek majdnem áldozata lett Liptai Károly hírlapíró, végre is az igazság került ki diadalmasan és az erkölcsi halottja e csunya ügynek Beöthy László, a nemzeti színház igazgatója lett, minden összeköttetései és előkelő atyafisága dacára is. Ennek így is kellett történni, mert különben megrendült volna hitünk a bírói ítélkezés igazságosságában. Leplezetlenül áll most már előttünk Beöthy László, a szerencsétlen morál insanity, e századvégi betegségben szenvedő fiatal ember, akit a nyilvánosság előtt a sajtó mint valami embernagyságot emelt föl, de akinek közszereplése és magán élete tele van ocsmányságokkal. Hallatlan cinizmus-sal járt-kelt ez az ember, aki szinte megkövetelte, hogy előtte kalapot emeljenek. Erkölcsbíró akart lenni és kítűnt, hogy tulajdonképpen ő való a vádlottak padjára és nem tekintélyes állás való neki, hanem a rabsipka és rabdaróc. Természetesen a banda nem fogja elhagyni ezen tagját és igyekezni fog megmenteni az elvesztett tisztességnek, a nem létező becsületnek legalább a látszatát. Ez olyan eső után való köpönyeg-féle. Hát csak viselje a jeles férfiú egészséggel.

Primadonna-válságok. Az újságok hasábot írkálnak a primadonna-válságokról és konfliktusokról, mintha bizony olyan fontos dologról volna szó, mint pl. a kormányválság vagy a balkáni konfliktus. Valóságos undor fogja el az embert, mikor ilyesmiről olvas. Vajjon mi köze a nagy közönségnek a primadonnákhoz és az ő villongásaikhoz?

Hát csakugyan olyan boldog ország volnánk, hogy a színházi vállalatok belső szoknya-ügyei érdekelnék a nyilvánosságot, avagy talán csak fizetett reklám mindaz, amit az újságok összefirkálnak primadonna-válságokról? Akármint is van a dolog, utálatos biz ez.

Fogel Ede

épület- és diszmű-bádogos, légszesz- és vízvezeték-berendezés üzlete.

Elvállal minden a bádogos diszműiparhoz tartozó megrendelést és pontosan teljesít.

Szeged, Takaréktár-utca 3.

Telefon 78.

Danner Mihály

csemege-, fűszer- és borkereskedése

Szegeden, Széchenyi-tér 7. szám.

Legdusabb

Tea, rum, magyar és francia cognac, likör, pezsgőborok, sajtok, mártások, mustárok, halak, husneműek.

Asztali- és pecsenye-, fehér- vagy vörösborkok, honi és külföldi aszu- vagy gyógyborok.

Cukor, kávé, csokoládé, gyertya és mindennemű háztartási cikkek raktára.

Legjutányosabb árakon.

Bel- és külföldi ásványvizek.

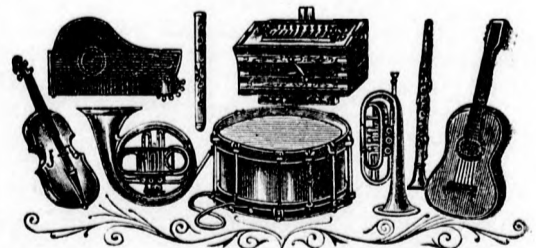
Gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvak.

Üzlet-áthelyezés.

Hangszer- és látszerész

üzletemet

Kárász-utca 7. szám alá helyeztem át.

Mindenféle hangszerek a legjobb minőségben, jutányos árakon kaphatók. Javítások szakszerűen és gyorsan készíttetnek

Braun János

első alföldi lát- és hangszer-mütermében
SZEGEDEN.

➡ Tessék árjegyzéket kérni! ➡

Csak a Barcsay gyógyszerárban vásárolt krém a valódi!

Hölgyek figyelmébe.

Orgona-Crém Arczkenő.

Minden eddig készített szépítő és bőrpoló szerek közt a legkitűnőbb készítmény az Orgona-Crém, mivel **nem zsiradék.**

Az elegáns hölgyek kiválóan kedvelt szépítő szere.

Egyedüli biztos szer az arcz szépítésére és tisztántartására.

Eltávolítja a **májfoltokat, sötört, pörsenést, hósság vagy fagyás által előidézett vörös foltokat,** kisimítja a **rán-czokat, himlőhelyeket,** még korosabb egyéneknek is **bájos, úde, ifju arczzsint** kölcsönöz.

Csodálatos hatása abban rejlik, hogy a bőrre kenve rögtön felszívódik és azért hozza létre azon bámulatos hatást, hogy a szeplős, sötörös vagy pörsenéses arcz már néhány nap alatt teljesen átváltozik.

Mivel nem zsiradék, nappal is használható. **Ára 1 tégelynek 50 kr., nagyobb 80 kr., hozzávaló orgona-zsappan 35 kr.**

Orgona powder 3 színben: fehér, róza és krém színű, kis doboz 50 kr., nagy doboz 1 frt.

Kapható: **Barcsay Karoly** gyógyszerárában **Szeged.**

Ugyanott biztos hatású lábizzadás ellen hintő-por 50 kr. és biztos hatású tyukszemvesztő 40 kr-ért kapható.

Mutatványok.*)

Szemelvény a „Darázs“-ból.

I.

Kérdés: *Mi a közkórház?*

Felelet: Oly közköltségen létesült és fentartott intézet, amelyben a szegény emberek addig is, amíg valami zseniális fő fel-találandja, miként lehetne a földi nyomoruság elől elevenen a földre bujni, enyhet és menedéket keresnek.

II.

Kérdés: *És találják-e?*

Felelet: Hogy a fenébe ne! Kivált ha jókedvünkben vagyunk.

III.

Kérdés: *Minő eszközökkel nyújtatik az enyhülés és menedék a betegnek?*

Felelet: Kés, fűrés, olló, forró kályha, lehulló petróleum-lámpa, gurtni, koplalás, zsiszikes főzelék és gorombaságok.

IV.

Kérdés: *Miért van ezen legutóbbi eszközre szükség?*

Felelet: Mert a tudomány kiváló csil-lagai szinte használták és pedig jó sikerrel. Sőt ép ezen modoruk által szilárdították meg betegekben a bizalmat egyéniségük iránt; már pedig a bizalmat az orvosban fél orvos-ság, azaz fél siker.

V.

Kérdés: *És ha e miatt elégedetlenség támadna, amely a betegek nyílt lázadásában törne ki?*

Felelet: Ugy az az irányadó személyek előtt úgy tüntetendő föl, mint a jól beren-dezett kórházak első és főkelléke.

*) Singer Mátyás kezdő kórházi orvosok számára írt művéből.

VI.

Kérdés: *Mi az orvosi tudomány célja?*

Felelet: Minél nagyobb honoráriumot kapni.

VII.

Kérdés: *Mi az az úgynevezett huma-nizmus?*

Felelet: Szerényen megelégedni a nagy honoráriummal.

VIII.

Kérdés: *Mi a bizalom?*

Felelet: Nem kérni előre a honorári-umot, hanem azt az alkalmas időpontra halasztani.

IX.

Kérdés: *Melyik a legalkalmasabb moz-zanat erre nézve?*

Felelet: Az első metszés a köztakarón.

X.

Kérdés: *Számíthat-e a kórházi orvos rendkívüli díjazásra?*

Felelet: Ha van sütni valója, ez magá-tól értetődik.

XI.

Kérdés: *Nem tekinthető-e ez baksisnak?*

Felelet: Csupán első tekintetre. Azon-ban baksis és ezen jövedelem közt nagy a különbség.

XII.

Kérdés: *Mi a különbség a baksis és „honorár“ között?*

Felelet: Az, hogy a baksist az köszöni meg, aki kapja, a honoráriumot az, aki adja.

XIII.

Kérdés: *Mit köszön meg tulajdonkép az, aki a honoráriumot adja?*

Felelet: Azt, hogy a boldogságos szüz a kötőjébe vette.

XIV.

Kérdés: *Mi az ápolónő?*

Felelet: Két lábú lény, aki szoknyát visel.

XV.

Kérdés: *Mi a rendeltetése általában?*

Felelet: Tünni az orvos szidalmait és a betegek jajgatásait.

XVI.

Kérdés: *Mi a rendeltetése különösen?*

Felelet: Ha a doktor klabriászozik, alkalmazza az első kötést.

(Folytatjuk)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vivó eszközök,

Kardok, **K**ard-álczák, **K**ard-keztük,

Vivó-nadrágok, Mellvédők,

Valódi olasz

Párbaj-Kardok

a legfinomabb kiállításban, a legolesőbb áron kaphatók

Faden S.

egyenruházati és hadfelszerelési intézetében
Szeged, Kárász-utca.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

LUSZTIG TESTVÉREK

bortermelőik,

törköly-, szilva-, seprő- és gyümölcs-pálinka főzde.

Főzde és borpincze: **Szeged, Domaszék.**

Városi raktár és iroda:

Szeged, régi Zsótér-ház.

Fiók-raktárak:

Szeged, Kossuth Lajos sugárút 21. Hm-Vásárhely
Mindszent, Szegvár, K.-Félegyháza, Makó.

Telephon: 209.

Előkelő izlés, figyelmes kiszolgálás.

Sátor Pál női divatruháza
SZEGEDEN.

A n. é. hölgyközönség figyelmébe aján-lom a mostani **TAVASZI IDÉNYRE** nagy **MINTAGYÜJTEMÉNYEM** megtekinté-sét, a melyből tájékozást nyer, miszerint **DIVATKELMÉK, SELYMEK** jutányosabban szerezhetők be, mint bármely fővárosi czégnél. Vidékre portómentes szétküldés. Divatlapok ingyen.

Elárusítónői

állást keres, jó családból származó, esi-nos, fiatal leány. Beszél magyar, német és szerb nyelven.

Ajánlatok a kiadóhivatalhoz inté-zendők.

Cs. és kir. szabadalmazott
Pálly-féle
rózsapaprika

válogatott hüvelyekből előállítva,

szép színű, nem erős.

Mintát, árjegyzéket bérmentve küldünk.

Kisebb megrendeléseket is elfogadunk s gyorsan és pontosan szállítunk.

Hamisítványok kikerülése végett kérjük vevőin-ket, megrendeléseiket közvetlen gyárunkhoz intézni.

Pálly-testvérek Szegeden,

gépműhely és vasöntöde,
cs. és kir. szab. paprikagyár.

Ajándékoknak

alkalmas diszműtárgyak dus választékban

**Olaj és aquarell
festészeti kellékek,
festővásznak.**

Kaphatók:

BARTOS LIPÓT

könyv- és papírkereskedésében.

Klauzál-tér és Kárász-utca sarkán.

Telefon-szám 371.

Hazai ipar! Magyar találmány!

„ZENITH“

Önműködő Acetylgáz-fejlesztő készülék.

Molnár Márton szabadalma.

E gép 1899. évi május hóban hozott forgalomba. Feltétlen teljes biztonság. — Felesleges fejlődés kizárva. — A legegyszerűbb kezelés. — Állandóan egyenlő világítás. — A carbid teljes kihasználása. — Csekély térszükséglet. — Egyenlő alacsony nyomás. — Kifogástalan pontos működés.

Molnár Márton

Acetylgáz-fejlesztő gépek gyára és világítás berendezési vállalata

Szeged, Valéria-tér 2. szám alatt.

Sürgőnyczim: Acetylen Szeged!

Innen-onnan.

(Megszólt a kis harang.)

Még a corneillei-e harangok sem tettek szert olyan nevezetességre, mint a kis Kass harangja, amely köztudomásúlag mindig megszólal, ha valaki füllent.

Minap azonban csoda történt. Nem füllentett senki és a harang mégis — csodák csodája — megszólalt.

Izgatottan ugráltak föl a vendégek.

— Valami csoda eshetett, — mondja az igazgató, akit Cziterás Pali barátunk személye körüli miniszternek léptetett elő.

— Nézzünk csak ki az utcára — indítványozták a VI. ügyosztálybeliek.

Kinéztek és látták, hogy nem történt csoda, mert épen Mitugrálsz Jóska, a Balogkocma házi zsidója billegett arra és kézzel-lábbal magyarázott valamit többeknek, akik — miután minden ut nem vezet Rómába, — a kis-Kass felé igyekeztek.

— Lám, lám, a harang is milyen érzékeny — mondogatták. Megéreztek Mitugrálsz koma közelgését...

Mondani sem kell talán, hogy valami szörnyű nagyott füllentett, ami nem is csoda, hiszen igazat csak akkor tud mondani, ha a foga fáj.

(Sasa karmesteri pálcája.)

Ki ne ösmerné és őszintén ne szeretné a mi kedves Sasa barátunkat, a leghazafiasabb románt széles Magyarországon? Vagy ki ne hallotta volna a felsővároson a világhírű Barnum-zenekar hangversenyének a hírét? Ha van olyan, az majd megtudja, mikor veszett kutya kapaszkodik az inába, mert akkor akarva, nem akarva tagja lesz a világhírű zenekarnak.

Hát öt ünnepelték a héten a felsővárosi kurucok és olyan szép ajándékokkal lepték meg, hogy Szögedi Bandi is mögiri-gyölhetné.

Disz-karmesteri pálcát kapott, azonkívül a zenekara új cintányért és Braun János híres hangszergyárából vadonatúj dobos végül annyi őszinte jókívánságot, hogy csak részletekben tudta hazaszállítani önmagával együtt.

Maga a karmesteri pálcza gyönyörű remekmű. Hogy hazai ipartermék, azt talán fölösleges is említeni, hiszen olyan főzőkanalakat csak nálunk szerkesztenek e keserű levélben forgó világon a sátoros polgárok. Hát még azok az iparművészeti rajzok és faragványok? A pompás jelmondatok?

Mindez mit bizonyít? Azt, hogy Sasa barátunk a legnépszerűbb karmester Szegeden...

(Minden fiúnak tudni kell.)

Magyaráz a tanító az iskolában. Az egyik nebuló azonban nem figyel oda, hanem ujságot olvas.

— El ne felejtse senki, amit most magyaráztam — mondja végül a tanító, mert ezt mindenkinek tudni kell, különben megbuktatom.

Ekkor veszi észre a tanító, hogy a nebuló ujságot olvas.

— Mit kell tudni fiam? — szól rá a fiura hirtelen.

Zavartan áll föl a nebuló. Hebeg, dadog, de aztán kivágja a szót:

— Azt kell tudni, hogy a legszebb ruhákat Földes Izsónál lehet venni.

(Nyári Bandi tréfái.)

Nyári Bandi (zenetanári nevén Sommer Eudre) az istenadta bohémek közt is a legszebb elemet képviseli. Jókedvét még a szerencsétlenség sem tudta elrabolni. Mikor az egyik szemét elveszítette, akkor is tréfán járt az esze.

Az orvosa vigasztalta, hogy egy szemmel is élhet az emberi kor legvégső határáig.

— Hát bizony — három szem közt szólva — kellemes dolog ez mondta a javíthatatlan.

Az egyik barátja szintén félszemű, de nem lehet észrevenni, mert üvegszemét és sötét szemüveget visel.

Egyszer a mi Bandi bohémünk bizalmasan megszólítja:

— A főispánhoz kell mennem barátom, de zálogban a fekete ruhám. Add kölcsön kérlek a tiedet.

— Nagyon szívesen.

— Köcsögöm (cizlinder) sincs öregem.

— Odaadom azt is.

— Köszönöm pajtás, — mondta Bandi. De ha már ennyi szíveséget tettél nekem, megtehetnél még valamit.

— Nagyon szívesen.

— Add kölcsön az egyik szemedet is.

(Pörüljárt udvarló.)

Ki ne ösmerné a kis „aranyos“ hölgyikét, aki nappal szörnyű erényesen cseléddel kísérteti magát, éjjel azonban huszár és czibil udvarlóival mulatozik és kísérel nélkül is eltekereg néha.

Minap éjjel az egyik udvarlója odaállt az ablaka alá és addig sóhajtozott, míg az aranyos ki nem nyitotta az ablakát.

— Dobja le szívem a kapukulcsot — szólt a férfin.

— Azonnal, — hangzott a nappali erényhősnő válasza. Vigyázzon, tartsa a kalapját.

Az udvarló úgy is cselekedett. A kicsike ledobta a kapukulcsot.

Hatalmas koppanás hallatszott.

— Jaj nekem — kiáltott föl keserve a férfi és elvágódott a földön.

Persze a nehéz kapukulcs kopasz tarkójára koppant és az ütés helye cipőnyira dagadt.

Természetesen jajgatására fölébredt az egész utca és másnap reggel mindenki mosolygott, mikor az aranyos, a kis erényhősnő emelt föl haladt végig az utcán a szobalányával.

Máskor jó lesz kendőbe csavarni a kapukulcsot — aranyos.

Pá, pá.

(Slampi rendjele.)

Slampi barátunkat, a kétszer 23 éves örökifjut ünnepelte a héten a Hági törzsközönsége. Nagy esemény történt nyanis. Slampi koma megkapta a szerb Takovarendet. Egyenesen Belegrádból érkezett a Takova-rendjel a következő távirattal:

„Slampi

Szeged.

Eredményes működésedért fogadd e csekélységet.

Sándor.“

Mondanunk sem kell, hogy a törzsszalt ez alkalommal ugyancsak kitett magáért és egész héten át lelkesen ünnepelte Slampi barátunkat.

Földes Izsó

férfi- és gyermekruha áruházában

Szeged,
Kelemen-utca,
az Európa-szálló
átellenében.

Férfi öltöny 7.— frttól
Feltöltő 9.— frttól
Nadrág 2-20 frttól
Fiú öltöny 4.— frttól
Gyermek öltöny 1-90 frttól
Gyermek nadrág 1.10 frttól kezdve

a legszebb kivitelben kaphatók.

Vidékre nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Két szobás lakást

hozzátartozó mellék helyiségekkel keresek, lehetőleg a Tisza-Lajos köruton belül, május elsejére.

Ajánlatok a kiadó hivatalhoz intézendők.

Legalkalmasabb ajándékok.

Csakis két feltétel mellett

kaphatók nálam az alant jelzett tárgyak:

1. Szigoruan szabott árak.

2. Kézpénz mellett: Aki nem akarja az anagy is drága időt alkudozással eltölteni, minthogy „az idő pénz“ és a szabott árakból úgy sem engedek; 5 százalék kedvezményben részesül. Térszűke miatt csak néhány tárgyat sorolok fel, de ezeken kívül is mindhárom szakmából dus választék áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére:

1 drb erős és szabályozott vasúti zsebóra, 3 évi jótállás mellett:	2 frt 50 krtól feljebb
1 drb szabályozott fali-óra 3 évi jótállás mellett:	1 frt 38 krtól feljebb
1 drb szabályozott óra, 3 évi jótállás mellett:	1 frt 30 krtól feljebb
1 drb ezüst zsebóra, szabályozva, 3 évi jótállás mellett:	4 frt 20 krtól feljebb
1 drb inga-óra, szabályozva 3 évi jótállás mellett:	6 frt 25 krtól feljebb
1 drb ébresztő-óra, szabályozva, 3 évi jótáll. mellett	1 frt 40 krtól feljebb
1 drb 14 karátos aranygyűrű	1 frt 50 krtól feljebb
1 drb jól nagyító színházi láteső	2 frt 50 krtól feljebb
1 drb jól mutató hőmérő	— frt 30 krtól feljebb
1 drb soha nem 'évedő méter	2 frt — krtól feljebb
1 drb kifogástalan erős szemüveg	— frt 40 krtól feljebb
1 drb uj-ezüst keretű szemüveg igen finom	— frt 80 krtól feljebb
a létező legfinomabbig	2 frt — krig.
1 drb jó erős szemüveg-tok	04 krajczár
1 drb zsebóra bőrcaeskö	04 krajczár
1 drb jó erős, bármily vastagságu óraüveg	09 krajczár
1 drb órakulcs	03 krajczár
1 drb óra-rugó	32 és 52 krajczár
1 drb óratisztítás	40 krajczár, 3 évi jótállás mellett.

Vidéki megrendelő nem tetsző áruért 8 napon belül pénzét és költségét visszakapja, arany- és ezüst-árakat legmagasabb árrban vásárolk. — Magamat tapasztalt jóindulatába ajánlva, teljes tisztelettel:

MISI ZSIGA,

óras, ékszerész és látszerész
SZEGEDEN, Széchenyi-tér, Zsótér-féle házban,
a városháza mellett.